

Чупріна Наталія Владиславівна,
кандидат технічних наук,
доцент кафедри художнього моделювання костюма
Київського національного університету технологій та дизайну

ЕПАТАЖ ТА КІТЧ ЯК ЗАСОБИ ВИРАЗНОСТІ В СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ ОДЯГУ

Кітч є чудовим джерелом натхнення для створення нових, свіжих і видовищних образів, які завжди допомагають створити нові погляди на старі речі, нові еталони, нову естетику. Зокрема, дуже показовими є засоби впливу елементів кітчу на жіночий вечірній гардероб, в умовах як Високої моди, так і масової культури споживання.

Актуальність даної теми полягає у дослідженні кітчу та епатажу в якості творчого інструменту для створення нових і цікавих моделей формального одягу, оскільки вони стали невід'ємною частиною життя сучасного суспільства, впливаючи на його культурно-соціальні сфери. На подіумах, у магазинах, у кіно, і просто на вулицях міста можна побачити, що чистота конкретних стилів набуває рідкості, на відміну від поєднання різних стильових напрямків. Ця суміш породила новий стиль в одязі, а саме еkleктику, яка поєднує декілька стилістичних напрямків. Аналізуючи сучасні колекції провідних столиць світу, можна побачити, що прийоми кітчу та еkleктики в індустрії моди набирають обертів. Нині кітч та еkleктика набувають все більшої актуальності і, можна сказати, стають домінуючими напрямками у сучасній індустрії моди, виступаючи у продуктивному та впливовому симбіозі.

Відповідно, перед сучасними дизайнерами та фахівцями інших сфер індустрії моди постає таке соціально важливе та культурологічно комплексне питання як визначення естетичних параметрів та засобів створення актуального проектного образу жіночого формального одягу, а саме вечірнього вбрання на основі вивчення характерних рис кітчу, його цитат, та їх втілення в актуальних модних образах та силуетах.

Одяг – це, мабуть, найяскравіший приклад епатажу в сучасному суспільстві. Неординарність у підходах і стилях, що викликає бурхливу і неоднозначну реакцію оточуючих, сьогодні користується з величезним успіхом, і все частіше ми зустрічаємо помітні і непоєднані комбінації кольорів, незвичайні відверті купальники з

несподіваних матеріалів, прозорі екстравагантні сукні. Відповідно, необхідним вбачається визначення дієвих механізмів застосування та адаптації кітч як прояву масової культури в створенні гармонійно довершених зразків актуального модного одягу, які, в свою чергу, впливатимуть на формування естетичних смаків та уподобань масового споживача. В цьому контексті особливої затребуваності в дизайн-діяльності набуває порівняльний аналіз стильових ознак Високої та вуличної моди у рамках кітч, еkleктики та епатажу для розробки актуальних модних образів та продукування неординарного модного вбрання як продукту індустрії моди. Особливої теми заслуговують сукні в «стилі епатаж». Це може бути як лялькове повітряне платтячко, так і жорсткий пластиковий фуґляр або ж чорний сітчастий відвертий наряд з помітною нижньою білизнаю – одним словом, все, що здатне ввести в шок і викликати бурхливу неоднозначну реакцію.

Деякі дослідники вважають, що в ХХ столітті Коко Шанель вперше епатувала публіку – вона кинула виклик суспільству своїми незвичними для того часу нарядами. Її моду прийняли не одразу: пройшло декілька років, перш ніж жінки стали носити такі ж плаття. Сьогодні колекції відомих дизайнерів – це епатаж. Але цей епатаж – спосіб самовираження. Наряди Вів'єн Вествуд – це перш за все протест проти ідеології, а Джон Гальяно свого часу прагнув виразити своїми моделями новий образ людини ХХІ століття. Епатаж в світі моди завжди був очевидною ознакою генія: голосно заявили про себе за допомогою зухвало-провокаційних, таких, що порушують всі існуючі канони моди колекцій, багато всесвітньо відомих дизайнерів та кутур'є. Джона Гальяно або Вів'єн Вествуд називають не інакше як геніальними майстрами епатажу. Однак, як, в разі, мабуть, з будь-якою течією в моді, епатаж сьогодні перетворився практично в гротеск – більшість дизайнерів намагаються експлуатувати досвід тих самих Гальяно і Вествуд і заявляти про себе за допомогою псевдо «геніальних» творінь, які не стільки дійсно створюють щось цінне в моді, скільки шокують публіку.

Проте, за епатажем можуть стояти і комерційні мотиви. Наприклад, відомий дизайнер Олександр Макквін кожного разу влаштував шоу на своїх показах, щоб привернути увагу покупців. Однак, якщо у Вествуд такі спроби були дійсно бунтарським способом пошуку альтернативи традиціям моди, то Маккуїн, без всяких сумнівів, не шукав нічого нового, створюючи лише паблісіті. Захоплені відгуки публіки про Макквіна як про нового генія дизайну можна сприймати серйозно: адже британського дизайнера можна назвати генієм маркетингу в моді. Блискучий епатаж Олександра як маркетинговий засіб свого часу оцінив найбільший модний холдинг

LVMH, запросивши Маккуїна на посаду креативного директора будинку Givenchy з метою поживити імідж бренду, зробити його більш гострим, провокаційним.

Таким чином, можна констатувати, що кітч та епатаж в ХХІ столітті стали невід'ємною частиною життя багатьох людей. Крім того, епатаж є невід'ємною складовою у всіх сферах культурної діяльності протягом багатьох століть. У мистецтві яскравіше всього ці риси виявились в епоху модернізму, який ставив своєю метою радикальне заперечення колишніх традицій і канонів. В одязі епатаж проявляється найяскравіше, особливо у сучасному суспільстві. Неординарність в підходах і стилях, що викликає бурхливу і неоднозначну реакцію оточуючих, сьогодні користується величезним успіхом.

Отже, в індустрії моди останнім часом все активніше впроваджується тенденція застосування кітчу, еkleктики та епатажу для розробки колекції жіночого модного вбрання з покращеними естетичними показниками, де епатаж постає додатковим творчим інструментом для поглиблення виразності та надання вечірньому вбранню особливої ефектності та гостроти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Електронний ресурс. – [Режим доступу]: megasite.in.ua/51065-epatazh-v-modi.html
2. Електронний ресурс. – [Режим доступу]: ukrslady.ru/moda-ta-stil/modni-sekreti/57602-epatazh-shho-ce-take.html
3. Електронний ресурс. – [Режим доступу]: www.7ya.ru/article/Jepatazh-v-mode/
4. Електронний ресурс. – [Режим доступу]: www.luxemag.ru/fashion/6244.html

Будяк Вікторія Валеріївна
аспірант Харківської державної академії дизайну і мистецтв
м. Черкаси

КІТЧ – ВИСОКА МОДА ЧИ МОДА СРЕДНЬОГО КЛАСУ?

Відомо, що всі яскраві стилі з'являються завдяки нестандартній молоді, якій набридають правила і порядки. Власне, так і зародився стиль кітч в середині ХХ ст. Термін «кітч» походить від німецького